

Roodbont verkoopt als zoete broodjes

Op het melkveebedrijf van de familie Kesters uit het Limburgse Bree is rood de hoofdkleur van de 150-koppige melkveestapel. Daar ziet de familie tal van voordelen in. Naast koeien is de familie ook actief in groenten. Daarnaast deelt Dominique Kesters graag zijn doordachte visie, bijvoorbeeld op het gebied van bemesting.

TEKST JUSTINE POPPE

EXTRA FOTO'S WWW.VEETEELT.NL

Met de trein van Hasselt naar Brussel. Zo ging de grootvader van Dominique Kesters (63) in de jaren vijftig naar de jaarlijkse prijskamp op Agribex. 'De prijskamppassie van mijn ouders zat diep', vertelt Kesters, die als jongen meehielp met stieren wasen. Het bord in het midden van hun vierkantshoeve is een mooie hulde aan die tijd. 'Roodbontfokkerij Schassenhof' staat er boven en onder een afbeelding van een roodbonte koe. Die prijskamppassie is met de nieuwe generatie wat afgezwakt. Het is al meer dan twintig jaar geleden dat Kesters aan een prijskamp deelnam. Maar dat betekent niet dat de melkveehouder nu minder bekend staat om zijn roodbonte koeien. Zo verkoopt Kesters jaarlijks een dertigtal dieren voor de fokkerij. 'Tien procent

van de stierkalveren van de beste koeien blijft tot een leeftijd van ongeveer een jaar op de boerderij', vertelt Kesters. 'Die worden via de veehandelaar of particulier als dekstier verkocht.' Ook tien procent van het vrouwelijk jongvee wordt al naar gelang de vraag verkocht als drachtige of gekalfde vaars.

Roodbont kan tegen een stootje

'Roodbont verkoopt als zoete broodjes', zegt Kesters, die overtuigd is van het ras. 'De kleur is erg gewild. Daarnaast stond de roodbontkoe vroeger gekend als een iets beveleedere en robuustere koe. De extra kilo's brachten meer op bij afvoer van het dier. Maar ondertussen is het ras iets melktypischer geworden.' Toch zit dat gen voor

BEDRIJFSPROFIEL

eigenaren	Dominique (63) en Martijn Kesters (36) en Linda Geraedts (60)
plaats	Bree
aantal koeien	150 koeien plus 150 stuks jongvee
productie	10.200 kg melk, 4,8% vet en 3,7% eiwit
grondgebruik	45 ha mais, 10 ha erwten en schorseneren, 7 ha graan, 33 ha gras

Martijn Kesters, Linda Geraedts en Dominique Kesters

robuustheid volgens hem nog steeds in het roodbonte ras. Hij loopt door zijn 0+6+0-ligboxenstal met 150 koeien. Hier en daar zie je ook een zwarte kop aan het voerhek. 'Slechts acht procent van onze veestapel is zwartbont', geeft Kesters aan. Hij wijst naar de strobox. 'Toeval of niet, vreemd genoeg zijn het meestal de zwartbonte koeien die met uierontsteking of lebmaagverplaatsing op stro moeten.' De veehouder heeft een vervangingspercentage van 27 procent. 'Volgens mij kunnen roodbonte koeien beter tegen een stootje.'

Met de focus op levensduur, beenwerk en uiergezondheid streeft de familie naar sterke koeien. 'De veearts komt maar één keer per maand langs', vertelt Kesters. 'En dat willen we graag zo houden.' Terwijl hij praat, zijn op de achtergrond drie Lely-robots te horen, die drie keer per dag worden bezocht door de koeien, die een gemiddelde productie van 10.200 kilogram, 4,8 procent vet en 3,7 procent eiwit noteren. De hoge gehalten schrijft de veehouder toe aan zijn fokkerijvisie en stiekem ook aan zijn roodbonte koeien. Volgens hem geven die iets dikkere melk.

Kracht van familiebedrijf

De helft van het bedrijf is in 2011 door Kesters' zoon Martijn overgenomen. 'Nadat Martijn in het bedrijf is

gekomen, hebben we in 2011 deze stal gebouwd', legt hij uit. Daarvoor had Kesters maximaal 120 koeien, die hij samen met zijn vrouw Linda Geraedts in een 2x8 visgraat molk. 'Met de robots hebben we geïnvesteerd in de toekomst', zegt Kesters. 'Als mijn hulp later wegvalt, moet Martijn het werk nog steeds kunnen bolwerken.' Het voeren en het werk aan de robots doet Martijn, net als de registratie van de dieren, de boekhouding en de veldwerkzaamheden. Het insemineren en klauwen bekappen, de verzorging van de dieren en het bemesten zijn taken van zijn vader Dominique. Zijn moeder Linda doet de kalveren, de hygiëne, de administratie en springt bij waar nodig.

Dominique Kesters gelooft in de kracht van een familiebedrijf. Zeker als het over de bedrijfsrendabiliteit gaat. 'Sommige adviseurs zeggen dat je elk jaar drie procent in melkplas moet groeien om economisch gezond te blijven', zegt hij. 'Volgens mij hoeft dat niet. Beslis ik morgen om tweehonderd koeien extra te melken, dan kost me dat arbeids-, mest- en personeelstechnisch meer geld. Om dat terug te verdienen moet ik opnieuw groeien.' Hij ziet het als een vicieuze cirkel waar een boer in vast komt te zitten om rendabel te zijn. 'Daarbij is een familiebedrijf door de hoge kostprijs lastig om over te nemen', stelt hij. In plaats van de focus op groei ligt de focus bij familie

Links: naast gras en mais teelt de familie Kesters ook erwten

Rechts: het bedrijf telt drie melkrobots

Kesters op bedrijfsoptimalisatie. ‘We hebben nooit gekke dingen gedaan’, zegt Kesters. ‘We willen het bedrijf vooral financieel de baas zijn en daarnaast ook een gezond en gelukkig leven hebben.’

Bemesting verbeteren

Vader en zoon Kesters zitten samen in de boekhoudclub van Boerenbond. De familie houdt ervan om aan de winst te sleutelen. ‘De boekhoudclub geeft energie om het beter te doen’, vertelt Dominique.

Een voorbeeld van bedrijfsoptimalisatie is de bemesting verbeteren. Kesters kreeg nog nooit een boete voor een te hoog bodemnitraatresidu. Begin dit jaar deed hij daarom mee aan de documentaire ‘Mestmeesters’ van de Vlaamse Landmaatschappij (VLM), waarin hij zijn visie geeft op goede bemestingspraktijken. Zelf deed de veehouder bemestingsinspiratie op bij het B3W-kennispunt van de Vlaamse overheid.

Kesters gelooft dat het mogelijk is om met het wegvallen van derogatie goede mais te telen bij een gift van 170 kilogram stikstof per hectare. ‘Op voorwaarde dat de mais die kilogrammen ook effectief opneemt’, duidt hij. Zo oogstte hij vorig jaar 14 ton korrelmais per hectare bij een gift van 170 kilogram stikstof per hectare, zonder kunstmestgift. ‘Wat je ook bemest, zorg dat het stikstofresidu in het najaar niet uitspoelt, zodat het in het voorjaar opnieuw door de plant opgenomen wordt’, vervolgt Kesters. Is de mais geoogst, dan bewerkt hij de grond zo weinig mogelijk. Dit om bodemmineralisatie in het najaar te voorkomen, want die zorgt voor stikstofuitspoeling. Na de oogst zaait hij daarom een groenbemester, zoals gras, om de resterende stikstof op te vangen. In het voorjaar activeert hij de bodemmineralisatie door de grond te bewerken en te beluchten. Samen met de bemesting in het voorjaar en de nutriënten van de restplant van het vorige jaar groeit de nieuwe plant optimaal. ‘Alleen met een goede voorgeschiedenis van de bodem teel je goede mais bij 170 kilogram stikstof per hectare’, zegt Kesters.

Met die voorgeschiedenis bedoelt hij ook de zorg voor de bodemstructuur. ‘Met een monocultuur mais kun je geen goede opbrengst verwachten’, stelt hij. ‘Dat put het organischestofgehalte van de bodem uit.’ Het is een van de redenen waarom hij teeltrotatie zo belangrijk vindt. Bij gras heeft hij een andere visie. ‘Om een goede grasteelt met optimaal eiwit te telen is er wel een derogatie noodzakelijk’, vindt hij. ‘Dat zou bij het volgend Mestactieplan, MAP 7, afgedwongen moeten worden.’

Groenten als bijverdienste

Sinds kort teelt Kesters daarom ook grasklaver om te maaien en in te kuilen met het Italiaans raaigras. ‘De grootste meerwaarde van grasklaver zit hem in het feit dat de klaver het gras bemest’, stelt Dominique. ‘Met de huidige bemestingsnorm zorgt grasklaver voor een optimale opbrengst. Vorig jaar was ons gras nog niet bemest. Toen stond onze grasklaver er een pak groener bij dan het Italiaans raaigras. Daarnaast brengt grasklaver na onderwerken ook opnieuw stikstof in de bodem voor het volgende gewas.’

Naast de 45 ha mais en 33 ha gras als traditionele ruwvoerteelten verbouwt de familie zo’n 10 ha erwten en schorseneren en 7 ha graan. ‘Greenyard, de verwerkingsfabriek voor groenten, ligt op nog geen twee kilometer afstand. We hebben er grond voor, het geeft een mooie teeltrotatie en de groenten zijn een goede bijverdienste.’ Al het landwerk doen ze zoveel mogelijk zelf. Vooral Martijn is veel op het veld te vinden. ‘Ik heb de krijtlijnen op het bedrijf uitgetekend en nu is het Martijns beurt om dat verder te zetten’, zegt Dominique. Ondanks de stikstofcrisis en de mestproblematiek gelooft hij in een mooie toekomst voor de landbouw. ‘Door de natuurlijke uitvloeit van melkveehouders zou er wel eens schaarste kunnen optreden.’ Hij schat dat deze plattelandsleegloop met het verlies aan voedselautonomie uit de hand kan lopen. Kesters: ‘De politiek zal het geweer wel eens van schouder veranderen. Ooit zullen ze boeren opnieuw waarderen.’ |

▲
Meer dan
90 procent van
de melkkoeien
is roodbont